

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
Rozdział 1. Janusz Korczak (1878/79–1942) (Henryk Goldszmit)	15
1. Dzieciństwo i młodość	17
2. Janusz Korczak jako lekarz	19
3. Działalność pedagogiczna	20
4. Działalność społeczna i edukacyjna	25
5. Działalność publicystyczna i pisarska	26
6. Ostatnie lata życia	29
7. Główne założenia koncepcji pedagogicznej Janusza Korczaka	35
7.1. Dziecko i jego prawa	35
7.2. Poznanie dziecka	42
7.3. Wychowawcy i ich postawy wobec wychowanków	45
7.4. Wymagania stawiane wychowawcom	60
7.4. Pomieszczenia domu sierot	62
7.5. Metody oddziaływań wychowawczych	64
7.6. Inne nowatorskie rozwiązania w koncepcji Korczaka	82
Aneks	88
Regulamin Domu Sierot	88
Kodeks obowiązujący w Domu Sierot i Naszym Domu	91
Prawo dziecka do szacunku	93
Gazetka szkolna	95
Wieszadło na szczotki	96
Janusz Korczak o sobie	97
Ze wspomnień o Januszu Korczaku	98
Bibliografia	110

Rozdział 2. Józef Czesław Babicki (1880–1952)	115
1. Życie i działalność Józefa Czesława Babickiego	117
2. Wkład J. Cz. Babickiego w tworzenie teoretycznych podstaw systemu opieki nad dzieckiem opuszczonym	121
2.1. Wychowanie	121
2.2. Dziecko opuszczone	127
2.3. Opieka społeczna	129
2.4. Pedagogika opiekuńcza	131
2.5. Opieka nad dzieckiem i jej formy	132
2.6. Postawa opiekuńcza	144
3. Wkład J. Cz. Babickiego w tworzenie podstaw prawnych systemu opieki nad dzieckiem	145
4. Główne elementy koncepcji pedagogicznej J. Cz. Babickiego	146
4.1. Model placówki opiekuńczej	146
4.2. System małych grup	153
4.3. Model wychowawcy	157
4.4. Kształcenie i dokształcanie wychowawców	162
4.5. Metody oddziaływań wychowawczych	166
Aneks	171
Dziecko opuszczone	171
Postawa opiekuńcza	173
Planowe wychowanie w zakładzie opiekuńczym	174
Atmosfera zakładu opiekuńczego	178
Odzież wychowanków placówek opiekuńczych	182
Opieka nad dziećmi osieroconymi w rodzinach zastępczych	186
Zapobiegawcze bezpośrednie oddziaływanie moralne	188
Rola edukacji w wychowaniu dzieci osieroconych	190
Postawa roszczeniowa wychowanków placówek opiekuńczych	194
Kary w wychowaniu	196
Zadania wychowania	201
Bibliografia	203
Rozdział 3. Kazimierz Lisiecki „Dziadek” (1902–1976)	209
1. Trudne dzieciństwo i młodość	211
2. Początki pracy z dziećmi i młodzieżą	212
3. Ogniska wychowawcze	217
4. Nagrody i odznaczenia	222
5. System pedagogiczny „Dziadka” Lisieckiego	223

5.1. Podopieczni	223
5.2. Wychowawcy	230
5.3. Organizacja życia w ogniskach	232
5.4. Metody oddziaływań wychowawczych	236
6. Inne elementy koncepcji pedagogicznej „Dziadka”	247
7. Wkład Kazimierza Lisieckiego w opiekę nad dziećmi	251
Aneks	252
Zakłady wychowawcze na zachodzie Europy	252
„Dziecko rodzi się na pewno dobre”	258
„Dobry wieczór państwu”. Gawędy Kazimierza Lisieckiego „Dziadka” ..	264
Ze wspomnień o Kazimierz Lisieckim „Dziadku” i jego ogniskach	266
Organizacja życia w ognisku	273
Bibliografia	276
Zakończenie	281